

Emiel van Rosum

Ontvluchting in portiekflat

Bouwen is altijd een compromis tussen aan de ene kant kosten en aan de andere kant zaken als kwaliteit, bruikbaarheid en veiligheid. Dit geldt bij alle typen gebouwen, dus ook bij woongebouwen.

Een woongebouw is een gebouw waarin geslapen wordt. Hier hebben we een groot risico wat betreft de veiligheid van mensen. Een dergelijk 'slaapgebouw' moet dan ook voldoen aan zwaardere eisen dan bijvoorbeeld een kantoorgebouw.

Bij het project in deze case hebben we te maken met een nieuw te bouwen woongebouw met een enkele vluchtweg. Dit noemen we in de volksmond een portiekflat.

Achtergrond

Het streven is dat op elk moment de vluchtweg ten minste dertig minuten is gegarandeerd. Hierdoor heeft men tijd om de brand te ontdekken en vervolgens het gebouw te ontvluchten. Om deze dertig minuten een gegarandeerde vluchtweg te hebben zijn er verschillende principes voor het ontwerpen van vluchtwegen. Dit kan door middel van twee vluchtwegen, waardoor je een soort redundantie creëert zodat er altijd één vluchtweg beschikbaar is. Een andere manier is een enkele vluchtweg en dan extra maatregelen nemen en beperkingen opleggen aan de hoeveelheid woningen.

Als je het Bouwbesluit volgt, zie je dat je buiten de woning al snel een bepaalde kant wordt opgeduwd. In de basis zal een vluchtroute buiten de woning altijd een extra beschermde vluchtroute zijn. Dat is een buiten het brandcompartiment gelegen vluchtroute die een redelijke bescherming biedt ten opzichte van het potentiële branduitbreidingsgebied (het brandcompartiment).

Zie hieronder twee typische eisen aan de vluchtroute uit een woongebouw:

- Artikel 2.104 lid 2: De in het eerste lid bedoelde vluchtroute voert niet langs een beweegbaar constructieonderdeel van

een andere woonfunctie dan de woonfunctie waarin de vluchtroute begint. Dit geldt niet bij de toegang van een woonfunctie die recht tegenover de toegang ligt van de woonfunctie waarin de vluchtroute begint.

- Artikel 2.104 lid 3: De in het eerste lid bedoelde vluchtroute voert niet door een trappenhuis.

Vrij vertaald staat hier dat je niet langs andere woningen mag vluchten en dat de vluchtroute niet in een trappenhuis mag liggen. Dit zou bouwen bijna onmogelijk

De derde oplossing is een veiligheidsvluchtroute. Dat is een vluchtroute die eerst door de buitenlucht gaat alvorens deze in het trappenhuis komt. Hiermee wordt gewaarborgd dat er nooit rook in het trappenhuis kan komen.

Het probleem

Het project waarover een advies gegeven moet worden, maakt gebruik van de portiekflat-situatie. Het is een woongebouw met een begane grond en twee verdiepingen, met gezamenlijk vijf woningen. Een in pandig trappenhuis, uitgevoerd als extra

de eisen in de ministeriële regeling Bouwbesluit. Hierin staat dat in een portiekflat-situatie, zoals hiervoor beschreven, de voordeuren wel zelfsluitend moeten worden uitgevoerd.

Overwegingen

We hebben enkele mogelijkheden om een woongebouw veilig te kunnen ontvluchten. Als we niet aan het portiekflat artikel kunnen voldoen, zouden we ook nog gebruik kunnen maken van twee vluchtroutes of een veiligheidsvluchtroute. Helaas zouden beide varianten een gigantische impact op het ontwerp hebben. Het is op dit moment een in pandig trappenhuis. Het is zeer moeilijk te realiseren, dat men eerst door de buitenlucht gaat voor men, het trappenhuis in gaat. Een tweede vluchtweg heeft even zoveel impact op het ontwerp, hierdoor zal er aan de buitenzijde van het woongebouw een extra trappenhuis moeten komen. Dit betekent dat het gehele ontwerp omgegooid moet worden.

Een vluchtroute buiten de woning zal altijd een extra beschermde vluchtroute zijn

maken. Maar dit is de tactiek die het Bouwbesluit gebruikt, om je in een veiligere oplossingsrichting te duwen. Want hierna geeft het Bouwbesluit drie oplossingsrichtingen.

- Portiekflat artikel
- Twee vluchtroutes
- Veiligheidsvluchtroute

De eerste optie is op basis van Artikel 2.104 lid 4: er mag met één vluchtroute worden ontvlucht als er maar een beperkte oppervlakte aan woningen, en een beperkte hoogte in het woongebouw is. De exacte voorwaarden zijn te vinden in: Artikel 2.104 lid 4.

De tweede optie is tweezijdige ontvluchting. Dat vindt de regelgever eigenlijk de beste oplossing, dan zijn er nog maar weinig beperkingen.

beschermde vluchtroute zonder zelfsluitende deuren. De hoogste verblijfsvloer ligt op 6,36 meter boven het aansluitend terrein, en de woning op de tweede verdieping is een penthouse van 160 m².

Dit woongebouw voldoet hiermee niet aan de voorwaarden van Artikel 2.104 lid 4 'portiekflat artikel'. Hier zijn twee varianten mogelijk met grenswaarden zoals maximaal 6 meter boven het meetniveau en grootste woonfunctie max. 150 m².

Er is nog een specifiek probleem dat helaas de meeste specialisten zelfs vergeten; de zelfsluitende voordeur. Conform Artikel 6.26 hoeven niet gemeenschappelijke doorgangen, zoals de voordeur van een woning, niet zelfsluitend uitgevoerd te worden. Echter, vergeten de meesten, dat er in Artikel 2.104 lid 4 verwezen wordt naar aanvullen-

Oplossing

Er is uiteindelijk gekozen om het woongebouw zo aan te passen, dat toch aan Artikel 2.104 lid 4 van het Bouwbesluit wordt voldaan. Dat wil zeggen:

- Het gebouw is 40 cm verlaagd;
- De penthouse is 12 m² in gebruiksoppervlakte verkleind;
- De voordeuren zijn van een deurdranger voorzien.

Hiermee is een situatie gerealiseerd die aan het Bouwbesluit voldoet. 🕒

PRAKTIJK

Brandveilig bouwen is een zaak van details. Maar juist die details kunnen grote investeringen in veiligheid teniet doen. In de dagelijkse praktijk stuit Emiel van Rossum regelmatig op dat soort details. Hij adviseert opdrachtgevers hoe zij vervolgens toch tot een brandveilige oplossing kunnen komen. In deze rubriek deelt hij zijn ervaringen met de lezers van Brandveilig.com. Emiel van Rossum is brandpreventie-adviseur en daarnaast docent bij Brandpreventie Academy. Hij gebruikt zijn ervaringen uit de praktijk om als docent praktijkgericht les te geven. Kijk voor meer info op www.bp-ac.nl.

